

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3602/2022
14.06.2023. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., ББ из села ..., Општина ... и ВВ из ..., чији је заједнички пуномоћник Миодраг Јанковић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, Дирекција полиције – координациона управа за АП КиМ – ПУ Приштина, чији је законски заступник Државно правобранилаштво, са седиштем у Београду, ради исплате плате и бонуса, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4114/21 од 25.02.2022. године, у седници већа одржаној 14.06.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 4114/21 од 25.02.2022. године и предмет **ВРАЋА** другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 379/20 од 15.04.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор стварне ненадлежности Првог основног суда у Београду, као неоснован. Ставом другим изреке, дозвољено је преиначење тужбе као у поднеску од 17.02.2021. године. Ставом трећим и четвртим изреке, усвојен је тужбени захтев тужилаца и обавезана тужена да исплати тужиоцима на име накнаде материјалне штете на име неисплаћене зараде и неосноване обуставе исплате других примања „бонуса“, појединачне опредељене износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате. Ставом петим изреке, обавезана је тужена да тужиоцима солидарно накнади трошкове парничног поступка у износу од 1.548.278,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 4114/21 од 25.02.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу трећем и четвртим изреке и одбијени као неосновани тужбени захтеви тужилаца да се обавезе тужена да им на име накнаде материјалне штете исплати неисплаћене зараде и неисплаћене бонусе за период од 01.06.2013. године до 31.12.2020. године са затезном каматом на сваки појединачни месечни износ. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу петом изреке првостепене пресуде и одбијен захтев тужилаца за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 1.548.278,00 динара, те обавезани тужиоци да туженој накнаде трошкове поступка које је имала пред првостепеним судом у износу од 18.000,00 динара. Ставом трећим

изреке, обавезани су тужиоци да туженој на име трошкова жалбеног поступка исплати износ од 45.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију су благовремено изјавили тужиоци због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...18/20) и утврдио да је ревизија тужилаца основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су били у радном односу код тужене од 2009. године. Пре заснивања радног односа код тужене, радили су у Косовској полицијској служби са прекидом од проглашења независности Косова и Метохије 2008. године до јуна 2009. године. Тужиоци су потписали решења о заснивању радног односа код тужене, али им решења нису уручена из безбедносних разлога, а по наређењу тужене вратили су се на рад у Косовску полицијску службу. Плату и бонусе су редовно примали и од тужене и од Косовске полицијске службе. Након исплате првог дела зараде за јун месец 2013. године, тужена је обуставила исплату плате и бонуса тужиоцима без икакве одлуке, а нису им достављена ни решења о престанку радног односа иако су одјављени са осигурања код Фонда ПИО са 31.05.2013. године. Досуђени износи представљају износе плате и бонуса које би тужиоци остварили у периоду од јуна 2013. до децембра 2020. године да су наставили да раде код тужене у Координационој управи за Косово и Метохију. Висину је првостепени суд утврдио на основу резултата вештачења обављеног од стране вештака економско финансијске струке на које тужена није имала примедбе.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је оценио да су тужиоци и након јуна 2013. године били радно ангажовани код тужене и да им радни однос није престао на законом прописан начин, те да је незаконито поступање тужене основ одговорности за штету коју тужиоци трпе у висини изгубљене зараде и неисплаћених бонуса.

Супротно наведеним разлозима, другостепени суд сматра да је на правилно утврђено чињенично стање првостепени суд погрешно применио материјално право, а код неспорне чињенице да су тужиоци у периоду за који потражују изгубљену плату, били у радном односу код другог послодавца, Косовској полицијској служби, у којој су наставили рад и након маја 2013. године и остваривали право на исплату плате по том основу, а да наводе о фактичком раду за тужену у спорном периоду нису доказали. Поред тога, суд закључује да радни однос нису могли да заснују код два послодавца ван случајева прописаних одредбом члана 41. Закона о раду. Из ових разлога по ставу другостепеног суда, тужиоци неосновано потражују накнаду штете у виду изгубљене зараде, као и бонуса, с позивом на незаконит престанак радно функционалне везе.

Имајући у виду све околности случаја, Врховни суд је оценио да се основано ревизијом указује да је побијана одлука донета на основу погрешне примене материјалног права због чега је изостало утврђење релевантних чињеница, на околност да ли је радно-правни статус тужилаца као запослених на неодређено време био

регулисан код тужене након јуна 2013. године, када је тужена престала да им исплаћује плате и бонусе без образложења, а од чега зависе потраживања тужилаца у овој правној ствари.

Наиме, да би неко остварио право на зараду и друга примања, у смислу члана 104. Закона о раду, потребно је да је обављао рад за послодавца, односно да му послодавац омогући да ради, а чиме се у овом случају другостепени суд није бавио.

У конкретном случају, због погрешне примене материјалног права остало је непотпуно утврђено да ли су тужиоци и након јуна 2013. године, били радно ангажовани код тужене. Наиме, другостепени суд није утврдио поступање тужене као послодавца након јуна 2013. године, односно да ли су тужиоци били онемогућени да раде и остварују плату коју би према редовном току ствари остваривали. Нејасно је на основу чега је другостепени суд закључио да је тужиоцима престао радни однос 31.05.2013. године, с обзиром да тужиоци тврде да су наставили да обављају своје задатке и након што је тужена престала да им исплаћује плате.

Из образложења другостепене пресуде произлази да је један од разлога одбијања захтева тужилаца позив на чл. 41 Закона о раду, јер се радни однос не може засновати код два послодавца ван случајева предвиђених законом. Другостепени суд полази од неспорне чињенице да су тужиоци и након јуна 2013. године наставили да раде у Косовској полицијској служби и за тужену из чега произлази да су у утуженом периоду били у радном односу код два послодавца. Међутим, наведена чињеница није неспорна нити је утврђена од стране првостепеног суда, нити је иједним доказом од стране тужене доказано да тужиоци имају заснован радни однос код другог послодавца како основано тужиоци наводе у ревизији.

Такође, првостепени суд је на основу изјава сведока и тужилаца утврдио да су тужиоци обављали фактички рад код тужене и да им по том основу припада право на накнаду материјалне штете, а другостепени суд је на основу овако утврђеног чињеничног стања, без отварања расправе донео супротну пресуду.

Како за правилну примену материјалног права нису расправљене правно релевантне чињенице, Врховни суд је укинуо другостепену пресуду применом члана 416. ЗПП.

У поновном поступку, другостепени суд ће заказати расправу у складу са чланом 383. ЗПП и расправити спорну чињеницу да ли су тужиоци у спорном периоду засновали радни однос код два послодавца или не. Ако нису испуњени услови за примену члана 41. Закона о раду, расправиће да ли су тужиоци обављали рад код тужене и ако јесу да ли је такав рад имао све елементе радног односа (с обзиром да тужиоци не поседују решења о заснивању и престанку радног односа), нарочито да ли су након јуна 2013. године обављали фактички рад код тужене, па зависно од тога да ли им припада накнада штете у виду изгубљене плате и бонуса. Када правилно утврди чињенично стање донеће нову одлуку о тужбеном захтеву, правилном применом материјалног права.

Укинута је и одлука о трошковима парничног поступка јер иста зависи од коначног исхода парнице.

Из изнетих разлога, одлучено је као у изреци решења.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**